

SRBIJA 150 DIN / CRNA GORA 2 EUR / MAKEDONIJA 95 DEN / BIH 3.5 KM / HRVATSKA 15 HRK / SLOVENIJA 2.8 EUR

3 NOVI MAGAZIN

150 din.

ISSN 2217-5628

9 772217 562008 >

ROJ 384

6. IX 2018.

Tema broja

**Dezintegracija
Kosova na
severu**

Nemačka

**Sloboda živi od
pretpostavki
koje ne može da
garantuje**

1948. nekad i sad

**Istorijsko "ne"
koje je palo u
zaborav**

IVAN MEDENICA

**BITEF -
PRVOKACIJA
ZAUVEK**

5 minuta sa...

Filipom Panjevićem

Polemike i pretpostavke o dometima i budućnosti veštačke inteligencije jedna su od stalnih globalnih tema. Neki stručnjaci smatraju da je razvoj veštačke inteligencije maltene stvar ljudske evolucije, dok drugi imaju pesimističan pogled na budućnost, tvrdeći kako će nas veštačka inteligencija – zameniti.

Na koji način Microsoft razmišlja o ovim temama, pitali smo Filipa Panjevića, zamenika direktora Microsoft razvojnog centra u Srbiji.

Koji je stav Microsofta kad je u pitanju veštačka inteligencija?

U trenutku kada je Microsoft osnovan, pre više od 40 godina, cilj je bio da se prednosti softvera za računarstvo približe svima. Možemo reći da danas Microsoft nešto slično želi da postigne u oblasti veštačke inteligencije. Programme dizajniramo tako da unaprede i ljudski rad učine efikasnijim, istovremeno težeći da ta rešenja učinimo dostupnim svima.

Istovremeno, uviđamo da razvoj veštačke inteligencije sa sobom donosi koliko prilika toliko i izazova. Ulazimo u neistražene teritorije, donosimo odluke koje nikada ranije nismo morali da donosimo i shvatamo nivo odgovornosti koji one sa sobom nose.

Cilj Microsofta u razvoju ove vrste tehnologija u potpunosti se poklapa sa opštom misijom naše kompanije – želimo da pomognemo svakoj osobi i organizaciji na planeti da postignu više.

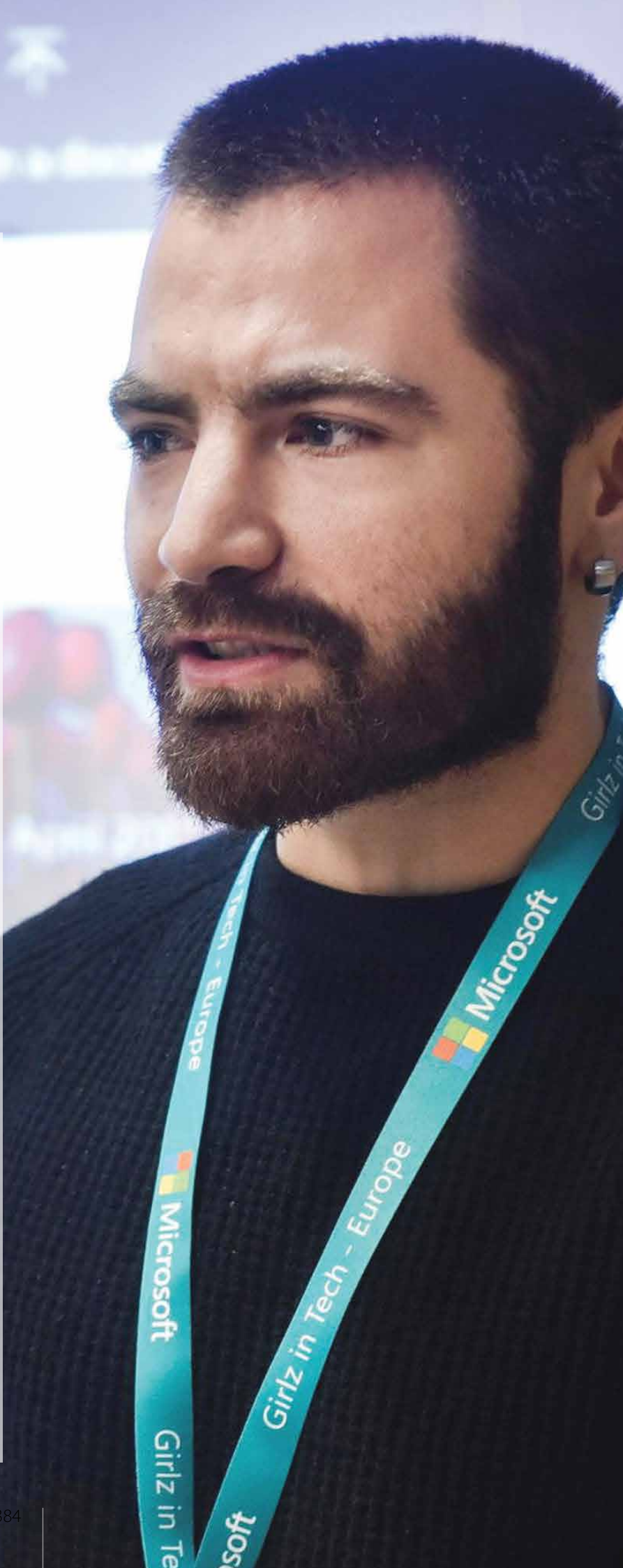
Na koji način? Da li biste mogli da nam date nekoliko primera u koje je Microsoft direktno uključen, a iz kojih se vide koristi razvoja veštačke inteligencije?

Primeri su brojni, a svakako među globalno najvažnijim su korišćenje veštačke inteligencije u medicinskoj dijagnostici i rešavanju izazova s kojima se susreće planeta.

Korišćenje tehnologija u oblasti zdravstva od izuzetnog je značaja i naša kompanija na ovom polju učestvuje u brojnim projektima, među kojima je poboljšanje preciznosti dijagnostike raka uz pomoć veštačke inteligencije, kvantnog računarstva, cloud alata za istraživanje ljudskog genoma i "reprogramiranje" ćelija.

Kada je u pitanju očuvanje planete, Microsoft je dao dodatnu podršku Pariskom klimatskom sporazumu u vidu ulaganja od 50 miliona dolara, upravo kroz program "Veštačka inteligencija za planetu" (AI for Earth).

AI for Earth program nudi pristup alatima baziranim na veštačkoj inteligenciji, uz pomoć

kojih se ogromna količina podataka o uslovima vazduha, vode, zemlje, živog sveta na planeti, klimatskim promenama, prati, obrađuje i pretvara u operativnu inteligenciju.

Šta kažete na strahove da će veštačka inteligencija zavladata svetom? Osnivač "Tesle" i "Space X" Elon Musk, na primer, u nedavno objavljenom dokumentarcu pod nazivom "Da li verujete svom računaru", strahuje da ćemo stvoriti "besmrtnog diktatora"?

Moramo da shvatimo da sistemi bazirani na veštačkoj inteligenciji nemaju sposobnost donošenja odluka. Ljudi su ti koji donose i koji će nadalje donositi odluke i upravljati rešenjima, a veštačka inteligencija je tu samo da olakša naš posao.

Tokom ljudske istorije razvoj naprednih tehnologija, od vodovoda do interneta, dovodio je do toga da određena zanimanja nestanu. Uz to, često je donosio i određenu dozu skepticizma. Na razvoj veštačke inteligencije moramo gledati iz drugog ugla i sagledati širu sliku jer uz pravu pripremu ona može dovesti do pozitivnih promena. Ljudi će i dalje raditi, samo će uz njenu pomoć svoj posao obavljati mnogo efikasnije. Ljudi će moći da se fokusiraju na rešavanje problema koji su od veće vrednosti, a svakodnevne zadatke će prepustiti mašinama.

Koliko bi sve razvijenije tehnologije virtuelnih svetova, kao i Internet

of Things, mogle da promene naš doživljaj realnosti?

Veštačka inteligencija upravo omogućava ljudima da dalje razvijaju tehnologiju, kao i da se sama interakcija između ljudi i tehnologije odvija na što prirodniji način. Recimo, jedan od primera je Cortana, virtuelni asistent koji može da prepozna naš glas, razume nas i odgovori na naša pitanja. Veza između ljudi i tehnologije će biti sve čvršća, a i naš doživljaj realnosti će se menjati sve većim korišćenjem tehnologije.

Microsoft radi na dizajniranju inovacija sa veštačkom inteligencijom kako bi ojačao i proširio ljudske sposobnosti u svakodnevnom životu.

Šta sve radite na razvijanju veštačke inteligencije? Koji su posebni fokusi?

Microsoft se bavi istraživanjem i razvojem u širokom spektru problema. Windows Hello prepoznaje lice korisnika i omogućava logovanje u Windows bez šifre, Cortana je u stanju da odgovara na pitanja zadana glasom, PowerPoint prepoznaje vaš stil i daje vam sugestije za kreiranje slajdova, OneNote razume rukom pisan tekst, a Skype prevodi razgovore u realnom vremenu.

Pored istraživanja i razvoja mogućnosti veštačke inteligencije, Microsoftu je cilj da developerima omogući da s lakoćom integrišu veštačku inteligenciju u svoje aplikacije uz pomoć softverskih alata i cloud servisa. M. Š.

Na granici

Piše: Mijat Lakićević, zamenik glavnog urednika

Vrednoća predsednika Srbije već je postala legendarna. To što on sam može da obiđe za jedan dan, ne mogu deseterica drugih. Čovek prosto ruši zakone fizike. Ali sad će se izgleda naći pred istinskim iskušenjem. Pre petnaestak dana, naime, AV-u bliski mediji javili su da 11. novembra na proslavu Dana primirja u Prvom svetskom ratu predsednik Rusije Vladimir Putin stiže u Beograd, gde će prisustvovati velikoj vojnoj paradi sa čak sto tenkova i još neutvrđenim brojem aviona i helikoptera. A onda je, iz istih izvora, da ne kažemo kuhinje, stigla vest da će istog dana, 11. novembra, Aleksandar Vučić prisustvovati proslavi istog praznika u Parizu, kojom prilikom će razgovarati sa Trampom, Makronom i Merkelovom. A da, o čemu nego o Kosovu. Šef naše države se, dakle, nalazi pred najvećim izazovom u karijeri jer treba da u isto vreme bude na dva mesta. Sad se tek vidi kakve nadljudske sposobnosti zahteva politika sedenja na dve stolice.

U odnosu na to, njegova ovonedeljna, tj. u nedelju održana turneja po "južnim srpskim zemljama" bila je prava "šalazabava", što bi rekli mladi. To što se sreo sa predsednikom Vlade Makedonije Zoranom Zaevim, obišao "Grdelički zid plača", te se na kraju ukazao i u "vlaškom međugorju", tj. u planinama stešnjenom Majdanpeku (doduše, samo glasom, ne i stasom) za Vučića je bio samo jedan sasvim običan dan.

Šalu na stranu, susret dva lidera zapadnog Balkana – jednog bivšeg i drugog budućeg – i to, simbolično, na "ničijoj zemlji" između dveju država (mada u neobičnom formatu – predsednik vs. premijer) događaj je za svaku pohvalu. Naročito posle onog ratobornog povlačenja ambasadora iz Skoplja pre godinu dana ili nakon činjenice da zvanična Srbija (uzgred, kao ni opozicija) nije Zaevu čestitala na istorijskom sporazumu sa Grčkom pre dva meseca. Posebno je, naravno, super njihov dogovor da se uvede "one stop shop" granični prelaz. To je dobrosusedska, odgovorna politika. Za razliku od one prema Crnoj Gori, kojoj zbog izvesne Sare Vidak samo što nije objavljen rat.

Sasvim, opet, suprotno lice od ovog prema Podgorici, pokazao je Vučić u Grdelici. Tu je, na Koridoru 10, u stilu "puj pike ne važi" i "mir, mir, mir – niko nije kriv", oslobodio odgovornosti sve one koji su nestručnim radom dozvolili da se isti objekat, tj. zid, tri puta sruši, pa sad mora da se (g)radi i četvrti put. Naravno, nikakav "lov na veštice" nije potreban, ali bez odgovornosti nema uređenog društva. Ni države. U stvari, abolirao je Vučić pre svega svog čoveka Zorana Vazduplohova Babića, člana predsedništva SNS-a i direktora javnog preduzeća "Koridori", koji je, tu je "Mrka" u pravu, najodgovorniji za to što se desilo. A način na koji je građevinski problem "rešen" neodoljivo podseća na izgradnju pruge Moskva – Vladivostok. Dok su se inženjeri raspravljali oko trase, Staljin uzeo lenjir i povukao liniju. Tako i bi.

Ovih nekoliko najnovijih primera pokazuju kakva je danas zemlja Srbija. Zemlja koja ne zna "kud udara", hoće li na istok ili na zapad, koja nema ni strategije ni taktike, ni pravila ni politike. Koja je provizorijum i improvizacija. Ako ne računamo silu. Jedino je sila stalna i organizovana. Usmere na održavanje vlasti, sa jedne, i eksploataciju nacionalnih materijalnih resursa, sa druge strane.